

som det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Donnergaard) udtalte, at det vist er grumme sjældent, at Nogen sulter ihjel her i Danmark, saa siger jeg dog, at dermed er det ikke givet, at der i Virkeligheden ikke er Nød her. Jeg tror, at naar vi ville gjøre os rigtig bekendte med Forholdene baade i Byerne og paa Landet og se ind i de mange fattige Familier, som lide usofskyldt Trang i den haarde Tid om Vinteren — mange Gange, ogsaa i den øvrige Tid, men i Særdeleshed om Vinteren — vil man finde, at Samsundet ikke er uden Skyld i, at mange Børn opdrages med halv Sulteløde. Det er ikke nok, at Børnene under deres Udvikling faae lige det, hvormed de kunne opholde Livet, men for at en kraftig, sund og veltilfreds Nation kan udvikles, er det nødvendigt, at Børnene faae sund og tilstrækkelig Føde. Det er min Overbevisning, at der er en Menighed Hjem, hvor de ikke faae denne, fordi Forældrene ikke ere istand til at kunne yde dem den, og i mange Tilfælde er dette aldeles usofskyldt fra Forældrenes Side. Hvis man ret kunde faae det Spørgsmaal besvaret, hvilken Indflydelse dette Forhold har paa, at der blandt dem, der udflyttes til Militærtjenesten, findes saa mange svagelige og utjenstdygtige unge Mennesker, gad jeg nok vidst, hvorledes Svaret vilde blive. Det er en Ting af overordentlig Betydning, og som det var værd at undersøge, og jeg tror, jeg har Lægerne og de Sagkundige med mig, naar jeg siger, at utilstrækkelig og sløpende Føde for Børnene virker sløpende baade paa deres legemlige og deres aandelige Udvikling. Et andet Spørgsmaal, som det ogsaa var værd at faae besvaret, er det, hvilken Indflydelse dette har paa vort Fattigvæsen. Hvor mange er der ikke i Virkeligheden, som have set sig om efter Arbejde og gjort, hvad de kunde, men forgæves; saa have de tabt Modet, og Følgen deraf er bleven, at de ere komne ind under det almindelige, sorgelige Fattigvæsen. Bed at gjøre noget Mere i denne Henseende vilde vi altsaa afværge en stor Del af den almindelige Fattighjælp, og mange Medborgere vilde derved beholde deres politiske og borgerlige Rettigheder. Jeg tror, Samsundet skylder dem at gjøre Sit dertil. Et tredje Spørgsmaal, som ogsaa var værd at faae besvaret, er det: Hvilken Indflydelse har det paa det moralske Liv heri Danmark? Der er blevet talt og skrevet og arbejdet mod Brændevinsdrik, og det er berettiget, det er rigtigt og godt. Men jeg spørger, hvormange er der ikke, der i halv Fortvivlelse, naar de ikke se anden Udvej, gribe til Glasfen og derved blive unyttige, elendige Medborgere i Samsundet, medens de, naar man tidligere var kommen dem imøde, kunde være vedblevne at være brave, arbejdsomme og dygtige Mennesker. Jeg tror, at en Stat ikke alene bør have sin Opmærksomhed henvendt paa sine høitlønnede og smaatlønnede Embedsmænd, men ogsaa

paa sine Borgere i det Hele og ikke som nu bestatte dem uretfærdig, men først og fremmest tage en saa uretfærdig Stat fra dem, som den indirekte Stat i Virkeligheden er, saaledes som det ogsaa er blevet berørt af det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Donnergaard). Vi se jo imidlertid, at den høie Regjering altid er imod dette; naar der er Tale om det, kan der ikke fremmes Noget. Naar vi spørge: Er det ikke muligt at faae et begrændset Bidrag til Kommunerne, naar Kommunerne ogsaa selv gjøre Noget, har den høie Regjering kun et afvisende Svar. Det er imidlertid min fulde og faste Overbevisning, at det ikke er til Lykke for et Land at regjeres af en Regjering, der tager saa lidet Hensyn til Landets Borgere i deres Selvhed som den nuværende. Naar den høitærede Minister sagde, at ikke nogen Kommune havde henvendt sig til ham, og han derfor formodede, at der i Virkeligheden ikke var nogen Trang, skal jeg sige, at det ikke undrer mig, at der ikke er Nogen, der har henvendt sig hverten til Folkethinget eller til Ministeren i den Henseende; thi Kommunerne ere jo alle bekendte med, hvorledes den høitærede Minister stiller sig, og hvad Folkethinget flere Gange har søgt at faae gennemført, men altid mødt Modstand imod hos den høitærede Minister. Naar der er talt om, hvorvidt Staten har Gøne til at komme den Slags Folk tilhjælp, svarer jeg ubetinget Ja, og det maa enhver svare; det kan ikke være Andet, end at selv den høitærede Minister maa svare Ja dertil. Men hvorfor da ikke hjælpe den Slags Folk? Det er min faste Overbevisning — og Ingen skal tage den Mening fra mig — efter den Erfaring, jeg har gjort ved at se ind i mange fattige Hjem, at der er Grund til at tale om Trang hos os, og det usofskyldt Trang, og at det vilde være en god Gjerning for Staten at være med til at afhjælpe den. Jeg siger altsaa det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Lauber) Tak, fordi han er fremkommet med Forslaget. Lad det blive holdt frem Aar for Aar, og der vil da komme en Tid, da den høie Regjering, hvis den bliver saalænge, vil komme til at tage Hensyn til det. Jeg skal ikke fragaa, at, naar Trangen kunde afhjælpes ad Frivillighedens Vej, var det det Skjønneste og Smukkeste, men den Hjælp, der ydes ad Frivillighedens Vej, er ikke tilstrækkelig, og derfor maa der ogsaa vises Smødefønnen fra Statens Side. Vi bruge jo mange Penge i ikke nær saa nyttige Diemed som dette, hvorfor da ikke bruge hertil en Sum af Statens Midler, som kan overses; thi det er jo vitteligt, at den Sum, der er Tale om, kan overses; naar det bruges i saadant Diemed, tror jeg ikke, der er nogen Fare for at bruge af Statens Midler. Jeg skal altsaa anbefale Lovforslaget paa det Barmeste og bede ærede Medlemmer om at stemme derfor,